

firus korona

Seikh

Abdur Razzaq ibn Abdul Muhsin al-Badr

En fudfordii Innde Alla, Huubudo yurmeende, Heerordo yurmeende ka laakara.

Yettoore woodanii Alla, yo julde e kisiyee wonu e Nulaado Alla on, e wondiibe e beynguure makko nden, e sahaabaabe makko ben e kala jokkufo mo.

Si dum feyyii:

Hino wowleede sanne fewndo doo hakkunde yimbe ben, fii nawnaare nde be huli saakitagol mayre maa yanugol e mayre: dum ko hakkunde yewtiroowo soobee e samakala maa ko wonaa dum e noone e jeewte yiilotoonde e ndee nawnaare.

Juldo on non, ko waddii mo tuma kala, kala alhaali e kala waqtu e kala ko jippoto e musiiiba, ko nde o nantato e Alla, o yewtira fii dum e yeewtere nde e nawnaare nde ma safrude-nde tawa tippii ko e doose sari'a e hoore kulol Alla e ndeenko Makko .

E hino doo darde jeegoo yowitiide e ndee tiitoonde nde yerinatnde e kimmugol sanne e nguurdam yimbe ben fewndo hannde:

Darnde aranere nden:

Hino waddii e kala juuldo nde owonata e kala fiyakuuji makko din fow moolaraade Joomi makko, o fawoo e Makko o tuugno e makko kanko teddudo o mbo nganduda fof mum ko makko woni:

(Musiiba memirta (goddo) si wanaa e dunyee(yamiroore) Alla. Kala gomdindo Alla, O fewnay bernde makko nden).

At Taghabun: 11

Fiyakuuji din fow ko juude Alla e toppitannde Makko e eltannde Makko woni. Ko ko Alla muuyi woo wadata, ko O muuyaali kon wadatah, alah dadndoowo si wanaa Alla.

(Maaku: ko hommo woni on dadndoowo on e Alla, si O faandanike on bone maa O faandanike on yurmeende?)

Al Ahzab: 17

Si Alla faandanike lam lorra, hara di huncanay lam lorra Makko kan? Maa si O faandanike lam yurmeende, hara di jogitoto yurmeende Makko nden?)

Az zumr: 38

Si wonu ko Alla udditani yimbe ben e yurmeende, alah jogitotoodo nde; si wonu ko O jogitii, alah accitoowo dum baawo ko O jogitii kon.

Faatir: 2

Jolii e Hadiise: "Anndu si mofta den moobondiriino fii no be nafire huunde, be nafirtaa-ma si wanaa nden huunde nde Allaahu On Winndan-maa. Si be moobondirii kadi fi nobe lorrre huunde, be lorrirtaa-

ma si wanah nden huunde nde Allaahu On Winndi e dow maada. karambi dɪn bamtaama dɛri dɪn kadi yoorii".

Jolii e Hadiise goo: "Alla winndii koddoruyee taguuli dɪn ado O tagirde kammuuli dɪn e leydi ndin duubi ujune cappande jowi".

Hadiise goo wi'i: "Ko Alla adii tagude kon ko karambol, O daalani ngol: Winndu, ngol lannditii: Joomi am, ko mi winndata? O daali: Winndu koddoruyee kala huunde haa darngal ngal daroo".

Hino waddi e kala juuldo fawugol fiyaaku makko on e Alla, O jortora Mo, O tuuginora Mo o hoolora. Hara o jortoraali aafiya makko e cellal makko e kisal makko si wanah e Joomi makko. Peyfi dɪn beydataa mo, meminaado musaaba beydataa mo si wanaa yiltagol e Alla dadndinora Mo:

(Kala on dadndinordo Alla, gomdii o feewniraama laawol focciingol).

Aal 'Imraan: 101

Darnde didabere nden:

Ko waddii kon e kala juuldo, ko reenirgol Alla doftagol Mo, ñemtina yamirooje Makko dɛn, wodfditoo e hadaadi Makko dɪn.

Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun on maaki e ko be wasiyinii ibn 'Abbaas (yo Alla wele mo):

"Reen Alla [e diina maa kan] tawaa-Mo e banje maa".

Jokkugol yamirooje Alla dɛn, doftoo Mo, tertoo hadaadi dɪn hino wona sabu reenugol jeyaado on, e kisal makko, e ndenka Alla ka aduna makko e ka laakara makko. Si musiiba memii mo maa lorra yanii e makko, dɪm wonantaa mo si wanaa bamtal ka Alla

Annabiijo men on (yo jam e kisal won e mum) hino maaki dɪm:

"Kaawee e fiyaaku gomdindo on! Fiyaaku makko on fow ko moyfere; dɪm alanah gooto si wanaa gomdindo: Si welo-welo hebii mo o yetta (Alla) dɪm wonana mo moyfere, si lorra kadi hebii mo o muñño dɪm wonana mo moyfere".

Gomdindo on ka welo-welo makko e ka sadteende makko, ko moyfere nabi e moyfere. Ko dɪm Annabiijo men on (yo o his) maakani en:

"Dum alanaa gooto si wanaa gomdindo".

Darnde tatabere nden:

Sari'a Lislamu on ardirii funsugol sabuuji dɪn, nodda e ñawndagol, fellintina wonnde ñawndagol ngol, lunnondirah e fawagol e Alla ngol.

Ñawndagol ngol sari'a Lislamu on addi ngol, hino mofti noone didi: ko ñawndorgolren reentaade ko nde nawnare nden yanata, e ñawndorgol lekki kin baawo nde arude. Ko dɪn nooneeji sari'a on ardi en mu'un, o wadtidi e tugaale ñawndorde dɛn, immorde e kon ko newinanta juuldo on kisal e aafiya, aduna e laakara.

Mo janngii defere "At-Tib an-Nabawi" nde ibn Al-Qayyim (yo Alla hinno mo) winndi nden, o taway ton kaawis e ko sari'a on addi kon e kon ko selli e Nulaado on (yo o his).

Ka bangal ñawndiigu reenagol, Annabiijo men on (yo o his) hino maaki:

"Kala ittirdo kooye tamarooje jeedidi "al 'Ajwa"aje, huunde mematah mo nden ñalnde, wanaa tooke wanah mbilewu".

Eggaama e mabbe kadi (yo be his), wano ardi e Hadiise 'Othman ibn Affan (yo Alla wele mo), wonnde Annabiijo on mo jam e kisiyee woni e mun maaki:

"Alaa e jeyaado wi'oowo kala bimmbi e kiikiide kala: بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ laabi tati, goddum lorra mo".

Be maaki kadi (yo be his):

"Kala jannguɗo Aayeeje ɗen ɗiɗi ka timmoode cortewol Baqarah jemma kala, ɗe yonay mo".

E maanaa: ɗe yonay mo e kala ñawu maa bone.

Jolii kadi e Hadiise 'Abdullah ibn Khubayb (yo Alla wele mo), o wi'i:

Men yaltuno e jemmaare goo, tobunoonde nibbiti ko tiidi, meɗen ɗabbita Nulaado Alla on (yo o his)no be juulnira men, mi hewtitiibe be, be maaki: "Janngu", mi wowlaali hay e huunde. Refti be maaki: "Janngu", mi wowlaali hay e huunde. Be maaki: "Janngu", wi'u mi: Ko mi janngata? Be maaki: "قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ", e moolorde ɗen ɗiɗi (naasi e falaqi), bimmbi kala e kiikiide laabi tati, yonii ma e kala huunde".

Jolii kadi e mabbe (yo be his), wano ardiri e Hadiise 'Abdullah ibn 'Amr, wonnde be seertataano e dii du'aaji bimmbi kala e kiikiide:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَأَمِنْ رُوعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

Dadal e ndenka timmudi hino e dii du'aajo ɗoo woannde jeyaado on e kala banjnge.

Ka banjngal ñawndiigu doktoraagal , tabitii e Nulaado on (yoo his), tinndinooje mawde tedduɗe ndikkinayɗe sertuɗe, hide bannginaa ka sunna mabbe, janntagol ɗe maa joopoo ɗe ɗoo juutay. Fensitannde mun hino waawaa ndaareede ka wallifannde "Zad Al Ma'ad", ɗe ibn Al- Qayyim.

Darnde nayabere nden:

Wonnde ko waddii kon e kala juulɗo, ko wata o siɗondir e nani-nani penaale, tawde yimbe goo e fewndo oo saa'i ɗoo, hino hasii ka be saakita kabaruuji ɗi sellaa, be lollindinira ɗi hakkunde yimbe ben kulol e tayu-reedu e hoore fenaande. Haanaa ka juulɗo siɗondirta e sugu ɗin piiji, ɗum wona sabu gomɗinal makko e pellita e hoolorgol mo Alla ɗuytoo.

Darnde jowabere nden:

Wonnde masiibo yanoowo e juulɗo on, woni ko e cellal makko e sonna makko maa e biɗɗo makko maa e jawdi makko ekn, si o jabbitorike mo muɗal e tamyinaare, ɗum wonanay mo darja ka Alla.

Alla daali:

(Ma Men jaribo on huunde, immorde e kulol, e heege, e ɗuytagol jawle, e wonkiiji, e dimɗe; wewlin muɗiibe ben,

ben tawbe si masiibo hebiibe, be wi'a: "Menen dey ko Alla jey men, pellet ko to Makko men ruttortoo".

Ben ɗon, hino e dow mabbe toraaje e yurmeende ummoraade ka Joomi mabbe, ko kambe ngoni feewube ben).

Albaqarah: 155-157.

Allaahu Ta'aalaa On jarriboray jeyaado Makko on nanugol wullitaango makko, e yankinaare makko, e toraare makko, e muɗal makko e yarlitorgol mo ko Alla ñaawi kon e makko. Kanko Alla Seniido On, O yi'ay jeyaabe Makko ben tuma O jippini e mabbe jarrabuyee musiiba ekw, himo anndi kadi ko gite ɗen wujjata ndaara e ko be berɗe ɗen suudata. O yobiray jeyaado kala emmbere faandaare makko nden e annuyee makko on. Ko ɗum wadi si goɗɗo jarriboraama nawnaare, maa waajibi (maayeele), maa ɗuytoreede jawdi, ekw, himo haani jortorde ɗum Alla, o jabbora ɗum muɗal e yarlagol, fii yo o maliroy mbarjaari muɗiibe ben; mo dadii e mun kadi, yo o hamdino o yetta Alla, fi o maliroy mbarjaari yettuba Alla ben.

Darnde jeegabere nden:

Wonnde ko ɓuri mawnde e musiiba, ko musiiba diina on, ko on ɓuri mawnude musiibaaji aduna e laakara; ko kanko woni hadtirde hayrere ko kebal alah e mu'un, e haɗeede nde tama'u alaa e mu'un. Si juulɗo on annditii ɗum tuma cellal makko ngal e jawdi makko ndin jarribaa, o hamdinoto tun o yetta Alla ko o hisiri kon ka diina makko bete kan.

Al-Bayhaqi fillike e gebe gomɗinal fii Sharih Al Qadi (yo Alla hinno mo), wonnde o wi'i:

"Min mi hebay musiiba, mi hamdinoo Alla e ɗum laabi nayi: Mi yettira Mo tawde wanaa musiiba burɗo mawnude on, mi yettira Mo tawde o arsikii lam muññagol e ɗum, mi yettira Mo tawde O hawrindinii lam ruttitugol ko mi jortinoo e mbarjaari, mi yettira Mo kadi tawde O wadaali ɗum e diina kan".

Miɗo toroo Alla nde O heftirta fii men ndenka Makko kan en denndaangal, O neeminira en haforal e aafiya ka diina men, e ka aduna men, e ka beynguure men e ka jawle men; ko Kanko woni Nanoowo, Badiido, Jaabinoo On.